

Ramp- en Incidentbestrijdingsplannen **Veiligheidsregio Groningen**

Algemeen deel

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. De ramp- en incidentbestrijdingsplannen binnen Veiligheidsregio Groningen	4
1.1 Rampbestrijdingsplannen voor hogedrempelinrichtingen	4
1.2 Luchtvaartterreinen	6
1.3 Rampbestrijdingsplannen voor inrichtingen gelegen in een andere staat	6
1.4 Incidentbestrijdingsplannen	6
2. Rampscenario's per hogedrempelinrichting	8
3. Partners	11
3.1 Vaste partners bij ramp- en incidentbestrijdingsplannen	11
3.2 Incidentele partners bij ramp- en incidentbestrijdingsplannen	11
4. Vaststellingstraject	12
4.1 Verspreiding van ramp- en incidentbestrijdingsplannen	13
4.2 Implementatie en in werking treding	13
5. Beproeven van ramp- en incidentbestrijdingsplannen	14
6. Beheer van ramp- en incidentbestrijdingsplannen	16

Inleiding

Per 1 oktober 2010 zijn de Wet veiligheidsregio's en het bijbehorende Besluit veiligheidsregio's in werking getreden. De Wet en het Besluit beogen een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie. Met de realisatie van deze wet is het fundament gelegd voor de organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing met het beoogde doel: de burgers beter te beschermen tegen de effecten van risico's.

De organisatie Veiligheidsregio Groningen draagt hiervoor onder meer de zorg voor het op- en vaststellen van rampbestrijdingsplannen. Dit staat benoemd in artikel 17 Wet veiligheidsregio's en hoofdstuk 6 Besluit veiligheidsregio's.

Veiligheidsregio Groningen stelt rampbestrijdingsplannen op aan de hand van A3-kaarten per hogedrempelinrichting, waarop specifieke taken per dienst / organisatie staan genoemd ter bestrijding van een incident (scenario)¹. Hiermee wil de veiligheidsregio de rampbestrijdingsplannen een uniform karakter geven, waarbij de plannen herkenbaar en operationeel bruikbaar zijn. Hiervoor worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. uitwerking per scenario (bron: Veiligheidsrapport van de hogedrempelinrichting);
2. alleen opnemen van specifiek benodigde informatie²;
3. per kaart benoemen van operationele, tactische en bestuurlijke informatie;
4. directe verbinding met LCMS (Landelijk Crisismanagement Systeem), door het aanmaken van een activiteit waarin het plan is opgenomen, inclusief het preparatief tekenen van de omgeving van de hogedrempelinrichting.

Oefeningen en ervaringen bij andere veiligheidsregio's hebben zichtbaar gemaakt dat rampbestrijdingsplannen beter op de gebruiker zijn afgestemd door het op deze wijze opstellen van deze planvorm. Het helpt repressieve eenheden beter bij de bestrijding van een incident, zo is aangetoond bij andere veiligheidsregio's. Veiligheidsregio Groningen streeft ook een betere bruikbaarheid van plannen door de gebruiker na en kiest daarom voor rampbestrijdingsplannen op een A3-kaart. Rampbestrijdingsplannen in de regio Groningen zullen voortaan bestaan uit dit Algemene deel en een specifieke kaart³ per hogedrempelinrichting.

Zowel dit 'Algemene deel Ramp- en Incidentenbestrijdingsplannen' als de afzonderlijke kaarten per hogedrempelinrichting zijn opgesteld samen met de betrokken crisispartners, alsmede de hogedrempelinrichtingen waarop de plannen van toepassing zijn.

Het doel is de plannen op te stellen waarbij gebruiksgemak, voor zowel de medewerkers bij de plaats van het incident, de leden van het Regionaal Operationeel Team (ROT) en ook de bestuurders die zitting nemen in het Gemeentelijk / Regionaal Beleidsteam (GBT/RBT), één van de hoofddoelen is. Bijkomend argument is, dat beoogd wordt om het draagvlak onder de gebruikers van de plannen te vergroten. De rampbestrijdingsplannen voldoen aan hetgeen wordt gesteld in de Wet en Besluit veiligheidsregio's. De wetteksten zijn te vinden via: [www.wetten.overheid.nl](http://wetten.overheid.nl)⁴.

¹ Waar mogelijk wordt deze werkwijze ook toegepast voor Incidentbestrijdingsplannen.

² Algemene informatie, zoals genoemd het Besluit veiligheidsregio's, wordt opgenomen in dit Algemeen deel van de Rampbestrijdingsplannen Veiligheidsregio Groningen.

³ Indien een hogedrempelinrichting meerdere scenario's benoemd in het veiligheidsrapport, kan de uitwerking van deze scenario's verspreid worden over meerdere A3-kaarten.

⁴ Wet veiligheidsregio's: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0027466/2018-01-01>. Besluit veiligheidsregio's: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0027844/2017-12-01>

1. De ramp- en incidentbestrijdingsplannen binnen Veiligheidsregio Groningen

1.1 Rampbestrijdingsplannen voor hogedrempelinrichtingen

Binnen Veiligheidsregio Groningen zijn hogedrempelinrichtingen gevestigd. Voor enkele van deze inrichtingen heeft het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio, op advies van de Werkgroep Rampbestrijdingsplannen, besloten artikel 17 lid 3 Wet veiligheidsregio's van toepassing te laten zijn.

Artikel 17 lid 3, Wet veiligheidsregio's:

Het bestuur van de veiligheidsregio kan op grond van de ingevolge artikel 48 verschaft informatie besluiten dat voor een krachtens het eerste lid aangewezen inrichting geen rampbestrijdingsplan behoeft te worden vastgesteld.

Het betreft onderstaande hogedrempelinrichtingen waarvoor het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Groningen geen rampbestrijdingsplan heeft vastgesteld:

Inrichtingsnaam	Adres	Hogedrempelinrichting op basis van:
Damco Aluminium Delfzijl B.V.	Oosterhorn 20-22, 9936 HD Farmsum	De overschrijding van de hogedrempelwaarde voor kryoliet(houdende stoffen)
Evonik Peroxide Netherlands B.V.	Oosterhorn 14, 9936 HD Farmsum	De aanwezigheid van maximaal 4480 ton oxiderende stof (zijnde waterstofperoxide)
Kisuma Chemicals B.V.	Billitonweg 7, 9641 KZ Veendam	Het in opslag hebben van meer dan 200 ton (zeer) milieugevaarlijke zinkchloride
NAM Reststoffen-bewerkingsinstallatie	Warvenweg 18, 9936 TG Farmsum	De overschrijding van de maximum hoeveelheden van: Kwikhoudend slib, Metallisch kwik, Aardgascondensaat en Waterstofgas

De motivatie om voor bovengenoemde bedrijven geen rampbestrijdingsplan op te stellen is divers. De redenen zijn:

- Damco Aluminium Delfzijl B.V.: Voor kryoliet zijn geen rampscenario's op te stellen. Om die reden kan geen rampbestrijdingsplan opgesteld worden en is hiervoor een artikel 17 lid 3 Wvr besluit genomen door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Groningen. Omdat op het terrein van Damco Aluminium Delfzijl B.V. ook twee chloortanks zijn te vinden, is wel een incidentbestrijdingsplan gericht op chloor opgesteld.
- Evonik Peroxide Netherlands B.V.: Een multidisciplinaire inzet buiten de terreingrens wordt niet verwacht of geloofwaardig geacht, gezien de ramp- en installatiescenario's zoals deze worden vermeld in het veiligheidsrapport.
- Kisuma Chemicals B.V.: Het scenario van het instantaan falen van een zinkchloride tank, waarbij een klein deel van de gelekte zinkchloride in het water (A.G. Wildervanckkanaal) terecht komt, is niet te bestrijden door de hulpdiensten en opmenging met water is het beste dat kan gebeuren. Omdat de stof al in het water terecht komt biedt het opstellen van een rampbestrijdingsplan geen enkele meerwaarde.
- NAM reststoffenbewerkingsinstallatie: De effecten (met een levensbedreigende waarde) van de scenario's komen niet tot buiten de terreingrens.

Voor alle andere hogedrempelinrichtingen welke zijn gevestigd in de regio Groningen zijn wel rampbestrijdingsplannen opgesteld. Het betreft onderstaande inrichtingen:

Inrichtingsnaam	Adres	Hogedrempelinrichting op basis van:
AkzoNobel MCA en MEB	Oosterhorn 4, 9936 HD Farmsum	De aanwezigheid van > 25 ton chloor > 200 ton giftige stoffen > 50 ton zeer licht ontvlambare stoffen
Covestro / Avebe	Korte Groningerweg 1A, 9607 PS Foxhol	De opslag van propyleenoxide
ChemCom Industries B.V.	Oosterhorn 10, 9936 HD Farmsum	> 200 ton formaldehyde 55% > 5.000 ton methanol
Delamine B.V.	Oosterhorn 8, 9936 HD Farmsum	> 200 ton giftige stoffen > 200 ton R50 stoffen > 200 ton R50/53 stoffen
EnergyStock B.V.	Zoutweg 3, 9664 TW Veendam	De overschrijding van de hogedrempelwaarde voor de stof aardgas
JPB Logistics Chemiepark B.V.	Oosterhorn 10, 9936 HD Farmsum	> 5.000 ton methanol
JPB Logistics Delfzijl B.V.	Warvenweg 20-22, 9936 TG Farmsum	De mogelijke aanwezigheid van [1] giftige stoffen, [2] brandbare stoffen, oxiderende stoffen en ontplofbare stoffen voorwerpen en [3] milieugevaarlijke stoffen
JPB Logistics Winschoten B.V.	A.J. Romijnweg 30, 9672 AH Winschoten	De mogelijke aanwezigheid van [1] brandbare gassen, [2] brandbare vloeistoffen en [3] stoffen behorende tot de stofcategorie 'giftig' en 'gevaarlijk voor het milieu'
Koopman Warehousing B.V. ⁵	Industrieweg 4, 9601 LJ Hoogezand	De overschrijding van de drempelwaarden van (zeer) licht ontvlambare gassen
NAM Underground Gas Storage	waardweg 5, 9843 TK Grijpskerk	De overschrijding van de hogedrempelwaarde voor de stof aardgas (> 200 ton)
Stinoil Holding B.V.	Demeterlaan 30, 9641 ML Veendam	De overschrijding van de hogedrempelwaarde van zeer licht ontvlambare gassen en licht ontvlambare vloeistoffen, oxiderende stof, methanol en milieugevaarlijke stoffen
Teijin Aramid B.V.	Oosterhorn 6, 9936 HD Farmsum	> 200 ton giftige stoffen > 200 ton oxiderende stoffen > 200 ton milieugevaarlijke stoffen > 200 ton met water reactieve stoffen
Topbrands Europe B.V.	Henry Fordlaan 6, 9615 TK Kolham	De overschrijding van de drempelwaarden van (zeer) licht ontvlambare gassen
Vopak Eemshaven B.V.	Ranselgatweg 2, 9979 XE Eemshaven	De aanwezigheid van grote hoeveelheden aardolieproducten
Wildeman Storage & Logistics B.V.	Oosterhorn 4b, 9936 HD Farmsum	> 2.000 ton acuut toxische stoffen, met gezondheidsgevaaren (Rubriek H) > 100 ton stoffen met fysische gevaaren > 2.000 ton milieugevaarlijke stoffen

⁵ Voor Koopman Warehousing B.V. wordt nog gewacht op een ontvankelijk verklaard veiligheidsrapport, waardoor op dit moment dit bedrijf nog niet beschikt over een rampbestrijdingsplan.

1.2 Luchtvaartterreinen

Staatsblad 402 (juli 2001) geeft het volgende weer: “luchtvaartterreinen: een luchtvaartterrein dat op grond van de Brandweerregeling burgerluchtvaartterreinen is ingedeeld in brandrisicoklasse 3 of hoger en de door Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in overleg met Onze minister van Defensie daarmee gelijk gestelde militaire luchtvaartterreinen”. Gezien deze definitie voldoet één vliegveld in Groningen aan dit criterium: Oostwold Airport welke gevestigd is aan de Polderweg 28 in de gemeente Oldambt.

Het is Oostwold Airport toegestaan om luchthavenbrandweercategorie 3 vliegtuigen (12-18 m lengte; categorie 3) te laten ontvangen. In de praktijk betreft het met name de Dornier (patrouillevliegtuig) van de Kustwacht, welke met een lage vluchtfrequentie Oostwold Airport aan zal doen. Door de mogelijkheid die Oostwold Airport heeft om luchthavenbrandweercategorie 3 vliegtuigen te ontvangen, is dit vliegveld rampbestrijdingsplan plichtig.

Veiligheidsregio Groningen wil graag vasthouden aan het in 2011 door het AB genomen besluit om alleen rampbestrijdingsplannen op te stellen indien daartoe een wettelijke plicht geldt. Om die reden is in 2018 een rampbestrijdingsplan opgesteld voor Oostwold Airport.

1.3 Rampbestrijdingsplannen voor inrichtingen gelegen in een andere staat

Naast de hogedrempelinrichtingen welke gelegen zijn binnen Veiligheidsregio Groningen, en waarvoor een rampbestrijdingsplan opgesteld dient te worden, stelt artikel 6.1.1 lid 2 Besluit veiligheidsregio's dat eveneens een rampbestrijdingsplan opgesteld dient te worden voor een inrichting die in een andere staat is gelegen, waarbij een calamiteit tot een ramp in Nederland kan leiden.

Artikel 6.1.1, lid 2, Besluit veiligheidsregio's:

Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van een calamiteit in een inrichting die in een andere staat is gelegen, welke calamiteit tot een ramp in Nederland kan leiden.

Verwacht werd dat voor Kernkraftwerk Emsland (de kerncentrale te Lingen, Duitsland) een rampbestrijdingsplan opgesteld diende te worden. Het ministerie van Justitie en Veiligheid stelt echter het volgende:

“De verplichting in artikel 6.1.1 lid 2 Besluit veiligheidsregio's geldt voor hetzelfde soort inrichtingen als in lid 1: hogedrempelinrichtingen, volgende het Besluit Risico's Zware Ongevallen 2015. Het gevaar voortkomende uit ioniserende straling welke vrij kan komen bij een kerncentrale valt niet onder het BRZO 2015. De SEVESO III richtlijn (EU) welke met het BRZO 2015 is geïmplementeerd sluit dit uit. Er is op dit moment daarom geen specifieke verplichting voor Veiligheidsregio Groningen om een rampbestrijdingsplan op te stellen voor de kerncentrale in Lingen.”

Gezien bovenstaande stelt Veiligheidsregio Groningen geen rampbestrijdingsplan op voor Kernkraftwerk Emsland. Wel vindt periodiek contact plaats met Veiligheidsregio Twente (A-regio) en de overige veiligheidsregio's welke geheel of gedeeltelijk zijn gelegen binnen de 100 kilometer contour, gemeten vanaf de kerncentrale.

1.4 Incidentbestrijdingsplannen

Veiligheidsregio Groningen kent ook een aantal incidentbestrijdingsplannen, opgesteld met medewerking van verschillende crisispartners. Incidentbestrijdingsplannen kennen geen wettelijke basis. Net als rampbestrijdingsplannen bevatten deze plannen strategische (bestuurlijke afspraken), tactische (beschrijving van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden) en operationele

(opstelplaatsen, en dergelijke) componenten. Inrichting gebonden incidentbestrijdingsplannen binnen de veiligheidsregio zijn:

Inrichtingsnaam	Adres	Incidentbestrijdingsplan op basis van:
Avebe Ter Apelkanaal	M. en O.-weg 11, 9563 TM Ter Apel- kanaal	De aanwezigheid van azijnzuuranhydride in de inrichting
Damco Aluminium Delfzijl B.V.	Oosterhorn 20-22, 9936 HD Farmsum	De aanwezigheid van chloor in de inrichting
Hitachi stadion (voorheen: Euroborg)	Boumaboulevard 41, 9723 ZS Groningen	Veiligheidsrisico's die een wedstrijd van FC Groningen met zich meebrengt

De inrichting gebonden incidentbestrijdingsplannen komen tot stand door dezelfde uitgangspunten te hanteren als wordt gedaan bij rampbestrijdingsplannen. Echter, de procedure vanuit de Algemene wet bestuursrecht geldt niet voor incidentbestrijdingsplannen. Dat komt omdat deze plannen worden opgesteld vanuit een besluit genomen door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Groningen, waarbij de basis is gelegen in het Regionaal Risicoprofiel. Afdeling 3:4 Algemene wet bestuursrecht wordt voor deze plannen daarom niet toegepast. Wel worden deze plannen vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Groningen.

Naast de inrichting gebonden incidentbestrijdingsplannen kent Veiligheidsregio Groningen ook niet-inrichting gebonden incidentbestrijdingsplannen. Deze kunnen in de uitwerking afwijken van het regulier gehanteerde planvormingsmodel, omdat op voorhand niet exact te bepalen is waar de in deze plannen beschreven scenario's zich voordoen. Ook leent de standaardopmaak van rampbestrijdingsplannen zich niet altijd voor de uit te werken scenario's. Daarnaast heeft Veiligheidsregio Groningen te maken met buurregio's die andere modellen hanteren en/of een ander organisatiemodel kennen. Dit vraagt wederzijdse aanpassing bij interregionale plannen.

De niet-inrichting gebonden incidentbestrijdingsplannen in Veiligheidsregio Groningen zijn:

- Incidentbestrijdingsplan Aardbevingen
- Incidentbestrijdingsplan Grootschalige uitval stroomvoorziening⁶
- Incidentbestrijdingsplan Hoofdvaarwegen en grote meren⁷
- Incidentbestrijdingsplan Spoor
- Incidentbestrijdingsplan Waddenzee⁸
- Raamplan LPG
- Raamplan Weg

Tevens zijn enkele niet-inrichting gebonden incidentbestrijdingsplannen in ontwikkeling. Het betreft:

- Incidentbestrijdingsplan Terrorismegevolgbestrijding⁹
- Incidentbestrijdingsplan Grootschalig evacueren

⁶ Coproductie met Veiligheidsregio's Fryslân en Drenthe.

⁷ Coproductie met Veiligheidsregio Fryslân.

⁸ Coproductie met Veiligheidsregio's Fryslân en Noord-Holland Noord.

⁹ Coproductie met Veiligheidsregio's Fryslân en Drenthe.

2. Rampscenario's per hogedrempelinrichting

De veiligheidsregio's hebben in 2016 met het ministerie van Veiligheid en Justitie afspraken gemaakt over rampbestrijdingsplannen¹⁰. Deze afspraken gaan in op de onderdelen:

- Planvorming
- Vakbekwaamheid
- Evalueren
- Basisinformatiestructuur

Een van de gemaakte afspraken luidt: "Het algemeen rampbestrijdingsplan bevat minimaal een overzicht waarin per hogedrempelinrichting staat aangegeven welke basisscenario's en welke omgevingsrisico's op deze inrichting van toepassing zijn".

De basisscenario's die vanuit de uitvoeringsafspraken worden gehanteerd zijn:

1. Loodsbrand
2. BLEVE¹¹
3. Gaswolkexplosie
4. Fakkelfbrand
5. Plasbrand / tankbrand
6. Dispersie
7. Explosie (vaste stof / vuurwerk)

Veiligheidsregio Groningen houdt zich aan gemaakte afspraken. Daarom volgt hier een overzicht.

Basisscenario	Hogedrempelinrichting	Beschrijving scenario
Loodsbrand	<ul style="list-style-type: none">• AkzoNobel MCA• Covestro• JPB Logistics B.V. Delfzijl• JPB Logistics B.V. Winschoten• Topbrands Europe B.V.	<ul style="list-style-type: none">• Brand in productmagazijn monochloorazijnzuur (MCA)• Loodsbrand met betrokkenheid diverse gevaarlijke stoffen• Loodsbrand in een cel/compartiment van de PGS-loods• Loodsbrand in compartiment 4 (max. 1975 ton gevaarlijke stoffen in stellingen)• Loodsbrand met betrokkenheid van max. 18 miljoen spuitbussen
BLEVE	<ul style="list-style-type: none">• Covestro• Stinoil Holding B.V.• VOPAK	<ul style="list-style-type: none">• (Dreigende) BLEVE propyleenoxide• (Dreigende) BLEVE van een tankwagen met een tot vloeistof verdicht brandbaar gas (propaan, butaan, DME of LPG)• (Dreigende) BLEVE propaantank
Gaswolkexplosie	<ul style="list-style-type: none">• NAM UGS	<ul style="list-style-type: none">• Gaswolkebrand van aardgascondensaattanks (dit leidt tot een (dreigende) BLEVE)
Fakkelfbrand	<ul style="list-style-type: none">• Teijin Aramid B.V.• EnergyStock B.V.• EnergyStock B.V.	<ul style="list-style-type: none">• Fakkelfbrand door falen Trickle Bed Reactor door runaway reactie• Leidingbreuk bovengrondse aardgasleiding• Blow-out van een caverne

¹⁰ UITVOERINGSAFSPRAKEN regelgeving hogedrempelinrichtingen, werkgroep veiligheidsregio's – Inspectie VenJ, juni 2016.

¹¹ Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion.

	<ul style="list-style-type: none"> • NAM UGS • NAM UGS 	<ul style="list-style-type: none"> • Blow-out van een aardgas put • Aardgas leidingbreuk
Plasbrand / tankbrand	<ul style="list-style-type: none"> • Delamine • JPB Logistics Chemiepark B.V., ChemCom Industries B.V. • VOPAK • VOPAK 	<ul style="list-style-type: none"> • Brand ten gevolge van lekkage Ethyleendiamine (EDA) • Methanolexpositie en/of –brand • Tankbrand (inh.: 60.000 m³) olieproducten • Verontreiniging oppervlaktewater met olieproducten met mogelijk plasbrand als gevolg
Dispersie	<ul style="list-style-type: none"> • AkzoNobel MEB • AkzoNobel MCA, AkzoNobel MEB, Teijin Aramid B.V. • AkzoNobel MCA • AkzoNobel MEB • Delamine • Delamine • Covestro • NAM UGS • NAM UGS • Kernkraftwerk Emsland (D) 	<ul style="list-style-type: none"> • Instantaan falen opslagtanks chloor (chloorwolk) • Continue lekkage chloor • Falen MCA-reactor (lekkage azijnzuur / monochloorazijnzuur) • Lekkage chloorbleekloog • Instantaan falen ammoniak spoorketelwagon • Instantaan falen HEPA S140 opslagtank • Lekkage propyleenoxide (klein en groot, gecontroleerd en ongecontroleerd) • Grote lekkage aardgascondensaat • Toxische plas aardgascondensaat in tankput • Grote emissie van radioactieve stoffen
Explosie (vaste stof / vuurwerk)	--	--

Bestuurlijke en operationele uitgangspunten

- In geval van een aantal scenario's zal, bij aanvang van het incident, de hulpvraag de hulpverleningscapaciteit overtreffen.
- Veiligheid van hulpverleners staat voorop.
- Hulpverlening vanuit de overheid richt zich op de overdracht naar hulpverlening door de inrichting zelf (afwikkeling door eigen/private bestrijdingsorganisatie).
- Afweging blussen of gecontroleerd laten uitbranden.
- De meetplanleider is door de burgemeesters van de Groninger gemeenten gemandateerd om het Waarschuwing- en Alarmering Systeem in werking te doen treden.

Bestuurlijke thema's t.b.v. beleidsteam:

Hulpaanbod vs. Hulpvraag: in geval van tekort aan hulpverlening zullen prioriteiten worden gesteld. In principe richt de hulpverlening zich primair op het redden van slachtoffers. Vervolgens richt bestrijding zich op schadebeperking. Er kunnen zich echter situaties voordoen dat bronbestrijding de hoogste prioriteit krijgt. Dit kan, indien in het effectgebied alarmerende waarden worden gemeten voor de bevolking. Het beperken van effecten gaat dan voor het redden van slachtoffers.

Veiligheid hulpverleners: het kan voorkomen dat incidentbestrijding voor hulpverleners een te groot risico vormt. Veiligheid van hulpverleners gaat te allen tijde boven de incidentbestrijding.

Evacueren: Primair zal voorkomen worden dat aanwezigen het gebied moeten verlaten. De strategie is dat aanwezigen zoveel mogelijk in het gebied kunnen blijven. In geval van evacuatie zal het ROT een voorstel aan de burgemeester / voorzitter veiligheidsregio voorleggen met afwegingen en consequenties van de evacuatie op basis waarvan een gewogen besluit kan worden genomen.

Milieu: In het geval van risicovolle inrichtingen zal schade aan de omgeving, erfgoed, flora en fauna een specifiek thema zijn. Beperking van milieuschade is primair ondergeschikt aan het redden van slachtoffers.

Economie: De gevolgen voor de economie voor (omliggende) bedrijven en werkgelegenheid in het gebied zullen worden afgewogen in het beleidsteam.

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving: Bij een ernstige gebeurtenis in een inrichting is het van belang dat snel informatie over de vergunning, het toezicht en de handhaving erop beschikbaar is.

Juridisch: Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden → Bestuurlijke Netwerkkarten.

- Schuldvraag: hoe heeft het kunnen gebeuren en wie valt wat te verwijten?

Opsporing en vervolging: Is er vermoeden van strafbare feiten dan zal de Officier van Justitie onderzoek instellen.

Schade: Voor het schadebeeld is het van belang om zo spoedig mogelijk een beeld te hebben van de omvang van de schade. Dit houdt verband met de aansprakelijkheid voor de schade en kostenafwikkeling.

Financiën: Naast organisatie- en inzetkosten zullen mogelijk andere kosten (bijvoorbeeld voor herstel openbare ruimte en gebouwen) op de gemeente afkomen. Het is belangrijk om het onderwerp financiën tijdig te agenderen.

Overwegingen en afwegingen

- Profiel van het gebied: fysieke omgeving, maar ook sociaal maatschappelijk.
- Profiel van de aanwezigen o.a. mate van zelfredzaamheid, kracht in de samenleving.
- Politieke en/of bestuurlijke visie / uitgangspunten.
- Effecten voor de lange termijn.
- Organisatorische impact / effecten.
- Kosten / baten.

3. Partners

Ramp- en incidentbestrijdingsplannen zijn plannen die onder regie van Veiligheidsregio Groningen worden opgesteld in multidisciplinair verband. De multidisciplinaire samenwerking kent een aantal vaste partners en een aantal partners die incidenteel aanschuiven. Dit incidenteel aanschuiven heeft te maken met het gebied waar een hogedrempelinrichting gevestigd is, maar kan ook te maken hebben met de gevolgen van een scenario.

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van alle bij de rampbestrijdingsplannen betrokken partijen (vast en incidenteel). Daarbij wordt ook specifiek de functienaam genoemd van de betrokken functionaris.

3.1 Vaste partners bij ramp- en incidentbestrijdingsplannen

In deze paragraaf staan de organisaties (en functionarissen) genoemd die standaard betrokken zijn bij ramp- of incidentbestrijdingsplannen. Deze partijen vaardigen één (of meerdere) vertegenwoordiger(s) af in de werkgroep die het rampbestrijdingsplan opstelt of herzielt. De vertegenwoordiger staat in verbinding met zijn eigen organisatie, zodat de inbreng vanuit de eigen organisatie wordt opgenomen in het ramp- of incidentbestrijdingsplan.

Organisatie	Functionaris	Bijzonderheden
Veiligheidsregio Groningen	Vakspecialist Expertise Beleidsmedewerker GHOR Adviseur Crisisbeheersing Medewerker brandweezorg	n.v.t. n.v.t. Gemeentelijke Kolom Van het cluster waar de hogedrempelinrichting is gevestigd
Politie	Operationeel specialist A Medewerker Basisteam	n.v.t.
Waterschap Hunze en Aa's	Handhaver Waterwet	Alleen voor het beheergebied van Hunze en Aa's
Waterschap Noorderzijlvest	Medewerker Toezicht en Handhaving	Alleen voor het beheergebied van Noorderzijlvest
Hogedrempelinrichting	Manager belast met veiligheidszaken	Alleen voor de eigen inrichting. De manager wordt in een enkel geval bijgestaan door andere medewerkers van de hogedrempelinrichting of inrichtingen gevestigd op hetzelfde bedrijfsterrein

3.2 Incidentele partners bij ramp- en incidentbestrijdingsplannen

In deze paragraaf staan de organisaties (en functionarissen) genoemd die incidenteel betrokken zijn bij ramp- en incidentbestrijdingsplannen.

Organisatie	Functionaris	Bijzonderheden
Groningen Seaports	Staf officer Nautical Service Centre / dept. PSO	n.v.t.
Rijkswaterstaat	Projectleider Medewerker Chemie en Procestechniek / BRZO-inspecteur waterkwaliteitsbeheerder	n.v.t.
Gemeente Groningen	Ambtenaar OOV	Taakveld voetbal

4. Vaststellingstraject

Ramp- en incidentbestrijdingsplannen worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Groningen. Alvorens een plan ter vaststelling wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur, wordt het plan eerst behandeld in de Regiegroep (ter verificatie / borging integraliteit), het Directiebestuur Crisisbeheersing (goedkeuring) en het Dagelijks Bestuur van de veiligheidsregio (ter agendering voor het Algemeen Bestuur). Nadat een rampbestrijdingsplan instemming heeft verkregen van de Regiegroep, wordt afd. 3:4 Algemene wet bestuursrecht opgestart (NB. Dit geldt niet bij incidentbestrijdingsplannen). Dit houdt in dat het plan gedurende 6 weken ter inzage wordt gelegd. Dit wordt bekend gemaakt middels publicatie in een huis-aan-huis blad en op de website van Veiligheidsregio Groningen en de gemeentelijke website (brongemeente). Onderstaand een voorbeeld van de publicatie.

Inzage herziene rampbestrijdingsplan [NAAM BEDRIJF]

Op grond van art. 17 Wet veiligheidsregio's (Wvr) is het bestuur van Veiligheidsregio Groningen voornemens het herziene rampbestrijdingsplan voor [NAAM BEDRIJF] vast te stellen. Dit rampbestrijdingsplan beschrijft de wijze waarop alle partijen van Veiligheidsregio Groningen samen met de [NAAM BEDRIJF] in voorkomend geval een ernstige gebeurtenis bestrijden op het terrein van dit bedrijf.

Het plan inzien?
Geïnteresseerden kunnen het ontwerp-rampbestrijdingsplan inzien. Het plan ligt vanaf [DATUM] gedurende zes weken tijdens kantooruren, in [LOCATIE]. Mochten er naar aanleiding van het inzien van het plan opmerkingen zijn, dan kunnen deze kenbaar gemaakt worden aan het bestuur van Veiligheidsregio Groningen via Postbus 66, 9700 AB Groningen t.a.v. Team Expertise.

Informatiebijeenkomst
Op [DATUM] vindt een informatiebijeenkomst plaats waarin het rampbestrijdingsplan wordt toegelicht en is er gelegenheid om vragen te stellen. De bijeenkomst vindt plaats in [LOCATIE].

Aanmelden kan tot [DATUM] bij Mark Heemskerk of Jogchum de Boer, Vakspecialisten Expertise, telefoonnummer 088 162 5000 of via planvorming@vrgroningen.nl. Ook voor vragen en/of opmerkingen kunt u bij hen terecht.

**VEILIGHEIDSREGIO
GRONINGEN**

Opgemerkt dient te worden dat de in de publicatie genoemde informatiebijeenkomst alleen plaatsvindt bij voldoende aanmeldingen. Bij slechts een enkele belangstellende wordt vanuit de veiligheidsregio contact gezocht met de belangstellende(n) en worden zijn / haar vragen in een persoonlijk gesprek beantwoordt.

4.1 Verspreiding van ramp- en incidentbestrijdingsplannen

Wanneer een ramp- of incidentbestrijdingsplan is vastgesteld ontvangen alle organisaties die hebben bijgedragen aan het plan een exemplaar. Er zijn echter meer organisaties die een exemplaar van een plan kunnen ontvangen. Hierbij gaat het om gemeenten die in het mogelijke effectgebied van een ramp liggen, inrichtingen die op hetzelfde terrein zijn gevestigd als de inrichting waar de ramp zich voltrekt en Meldkamer Noord-Nederland. Op basis van artikel 46 Wet veiligheidsregio's ontvangen de provincie Groningen (Commissaris van de Koning), het Openbaar Ministerie (Hoofd Officier van Justitie) en onze minister (minister van Justitie en Veiligheid) eveneens een exemplaar¹².

4.2 Implementatie en in werking treding

Meldkamer Noord-Nederland neemt de benodigde eenheden / functionarissen voor de bestrijding van de scenario's in het rampbestrijdingsplan op in een standaard alarmering in het Geïntegreerd Meldkamer Systeem. Hierdoor kan met één druk op de knop alarmering van de juiste eenheden / functionarissen plaatsvinden ten behoeve van het operationeel optreden. Daarnaast worden de ramp- en incidentbestrijdingsplannen beschikbaar gesteld in het Landelijk Crisis Management Systeem.

Naast plaatsing in LCMS is ieder werkgroeplid verantwoordelijk voor de implementatie binnen zijn / haar eigen organisatie. Het is aan het werkgroeplid zelf om te bepalen hoe aan de implementatie binnen zijn / haar organisatie uitvoering dient te worden gegeven.

Na implementatie treedt het plan in werking. Meestal is dat 4 tot 6 weken na vaststelling van het plan door het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio. Het in werking treden van een ramp- of incidentbestrijdingsplan vindt altijd plaats op de 1^e dag van een nieuwe maand.

¹² Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft aangegeven dat zij geen exemplaren meer hoeven te ontvangen.

5. Beproeven van ramp- en incidentbestrijdingsplannen

Rampbestrijdingsplannen kennen een wettelijke verplichting tot het beproeven¹³ van het plan. Incidentbestrijdingsplannen kennen deze wettelijke verplichting niet, maar omdat Veiligheidsregio Groningen op eenduidige wijze met deze planvormen wil omgaan worden beide periodiek beproefd.

Artikel 6.1.7 Besluit veiligheidsregio's:

Het bestuur van de veiligheidsregio draagt er zorg voor dat met passende tussenpozen doch ten minste éénmaal per drie jaar het rampbestrijdingsplan opnieuw wordt gezien, beproefd en zo nodig bijgewerkt. Bij de herziening wordt rekening gehouden met veranderingen die zich in de betrokken inrichtingen en bij de betrokken veiligheidsregio hebben voorgedaan, met nieuwe technische kennis en met inzichten omtrent de bij rampen te nemen maatregelen.

In 2015 en 2016 hebben de veiligheidsregio's afspraken gemaakt met het (toenmalige) ministerie van Veiligheid en Justitie. Met betrekking tot vakbekwaamheid (zowel vakbekwaam worden, vakbekwaam blijven als het evalueren van oefeningen) is tot de volgende afspraken gekomen, waar Veiligheidsregio Groningen zich aan houdt:

- De kennis van de basisscenario's wordt initieel overgedragen aan alle betrokken functionarissen van de hoofdstructuur. De veiligheidsregio bepaalt, in afstemming met de betrokken crisis- en ketenpartners, op welke wijze aangetoond wordt dat functionarissen vakbekwaam zijn geworden. De veiligheidsregio en de monodisciplinaire diensten werken dit zelf op basis van het eigen (M)OTO-beleid uit. *(Vakbekwaam worden)*
- Alle relevante (de geselecteerde) basisscenario's uit het algemeen rampbestrijdingsplan voor hogedrempelinrichtingen van de betreffende veiligheidsregio worden tenminste éénmaal per jaar in elk geval op CoPI-niveau en met CaCo/eenhoofdige leiding beoefend (het CoPI op een locatie waar dit scenario kan voorkomen). Bij voorkeur wordt bij dergelijke oefeningen ook het ROT betrokken. Bij deze oefening is een deskundige van het bedrijf betrokken en aanwezig. *(Vakbekwaam blijven)*
- De veiligheidsregio organiseert bijeenkomsten voor minimaal CoPI, ROT en CaCo/eenhoofdige leiding van de meldkamer. Voor de invulling van deze bijeenkomsten valt te denken aan:
 - Uitwisselen actuele informatie;
 - (Aantal) scenariotrainingen samen met functionarissen van hogedrempelinrichtingen;
 - Een bedrijfsbezoek aan de hogedrempelinrichtingen;
 - Een bedrijfspresentatie door de hogedrempelinrichtingen;
 - Betrokkenheid OvD's;
 - Enzovoorts.....De veiligheidsregio werkt dit zelf op basis van de eigen Multidisciplinaire Opleidings-, Trainings- en Oefenprocessen uit en betreft hierbij object specifieke (bedrijfs)deskundigen. *(Vakbekwaam blijven)*
- De veiligheidsregio zorgt ervoor dat de functionarissen jaarlijks vakbekwaam blijven. Hierbij wordt de 'Life-Long-Learning-Loop' als uitgangspunt gehanteerd. De veiligheidsregio werkt dit zelf op basis van het eigen MOTO-beleid uit. *(Vakbekwaam blijven)*
- De veiligheidsregio maakt van elke oefening van een basisscenario bij een hogedrempelinrichting een evaluatieverslag, dat binnen de veiligheidsregio wordt geborgd. Als onderdeel van deze evaluatie toetst de veiligheidsregio of de basisscenario's en/of de informatiekaarten¹⁴ (nog) voldoen op het gebied van juistheid, volledigheid en bruikbaarheid. Indien nodig worden aan de hand van deze toetsing de basisscenario's in het algemeen

¹³ Veiligheidsregio Groningen verstaat onder 'beproeven' het beoefenen van een plan.

¹⁴ Veiligheidsregio Groningen gebruikt hiervoor de rampbestrijdingsplannen op A3-kaarten.

rampbestrijdingsplan en de informatie in de informatiekaarten aangepast. Zo wordt de cyclus sluitend gemaakt. *(Evaluatie)*

Om uitvoering te geven aan deze afspraken heeft Veiligheidsregio Groningen (uitgevoerd door de werkgroep MOTO) een meerjarig oefenbeleidsplan opgesteld met betrekking tot ramp- en incidentbestrijdingsplannen. In het oefenbeleidsplan wordt rekening gehouden met de scenario's die de verschillende rampbestrijdingsplannen bevatten, zodat elk scenariotype ten minste een keer per jaar wordt beoefend. Ter uitvoering van het oefenbeleidsplan worden te houden oefeningen vooraf doorgenomen door planvormers, oefenfunctionarissen, aangevuld met een BRZO-inspecteur van het team Specialistisch Advies van de afdeling Risicobeheersing.

6. Beheer van ramp- en incidentbestrijdingsplannen

Wanneer het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Groningen een ramp- of incidentbestrijdingsplan heeft vastgesteld wordt het betreffende plan opgenomen in de beheercyclus. Conform artikel 6.1.7 Besluit veiligheidsregio's wordt een rampbestrijdingsplan ten minste éénmaal per drie jaar opnieuw bezien, beproefd en zo nodig bijgewerkt¹⁵. Bij de herziening wordt rekening gehouden met veranderingen die zich in de betrokken inrichtingen en bij de betrokken veiligheidsregio hebben voorgedaan, met nieuwe technische kennis en met inzichten omtrent de bij rampen te nemen maatregelen.

Veiligheidsregio Groningen kiest ervoor om het beheer van ramp- en incidentbestrijdingsplannen met een hogere frequentie tegen het licht te houden. Hier wordt uitvoering aan gegeven door de plannen éénmaal per 1,5 jaar te bezien op actualiteit.

Een actualisatie betreft een administratief proces en vindt schriftelijk plaats. Vanuit Veiligheidsregio Groningen worden alle betrokken partijen aangeschreven met de vraag of het plan aanvullingen, wijzigingen, opmerkingen dan wel correcties vraagt. Wanneer één of meerdere partijen wijzigingen doorgeven, zorgen de planvormers van Veiligheidsregio Groningen voor de verwerking hiervan. Alle betrokken partijen ontvangen vervolgens een geactualiseerd plan¹⁶. Tevens wordt het plan vervangen in het Landelijk Crisis Management Systeem, waarmee het plan voor alle betrokken diensten toegankelijk is.

Opgemerkt dient te worden dat het hier 'slechts' administratieve wijzigingen betreft. Ingrijpende wijzigingen in scenario's en operationele uitvoering vallen onder een herziening en dit vraagt om een nieuwe vaststellingsprocedure. Een dergelijk traject valt onder de wettelijk genoemde herziening, welke éénmaal per drie jaar plaatsvindt.

¹⁵ Het Besluit veiligheidsregio's gaat niet in op Incidentbestrijdingsplannen. Echter, zoals eerder in dit stuk gesteld, Veiligheidsregio Groningen maakt op dit gebied geen onderscheid tussen ramp- en incidentbestrijdingsplannen.

¹⁶ Te herkennen aan de .1 of .2 versie.